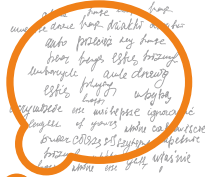

Handwritten text in a circular arrangement, possibly a poem or a list of names, written in a cursive script. The text is partially obscured by the orange circle graphic.

FeRstival

Fersen FeRstival 2018

FeRstival

Kar fan fersen en gearstalling FeRsefariaasje:
Broer Zonderland, Marrit de Schiffart
en Jacob Kingma

Organisaasje

Cedin
Sintrum meartaligens

Jelle Bangma / Marrit de Schiffart
Lavendelheide 21
9202 PD Drachten
0880 200 300
j.bangma@cedin.nl

Ynhâldsopjefte

Algemeine ynformaasje FeRstival 2018	5
Foardrage, in stikje teory	8
Fersen Starters	11
Fersen Trochsetters	25
Fersen Toppers	37
Ynhâld fersen 2018	48

Algemiene ynformaasje FeRstival 2018

Elke learling fan in skoalle foar fuortset ûnderwiis kin meidwaan oan it FeRstival. Wy wolle graach dat de opjefte sintraal bart troch de direksje of de learaar/learares dy't de organisaasje op him/har nimme wol, mar learlingen dy't net fia de skoalle yn it besit fan dit boekje kommen binne, kinne har sels opjaan.

It tal dielnimmers per skoalle of ôfdieling fan in skoallemienskip moat foar **alle groepen** beheind wurde ta **fiif** per groep.

Der binne - by foldwaande dielnimmers - fjouwer groepen yn de heale finales:

- Groep **Starters A:** learlingen út de earste klasse fmbû
- Groep **Starters B:** learlingen út de earste klasse hafû/twû/gymnasium
- Groep **Trochsetters:** learlingen út de klassen 2 en 3
- Groep **Toppers:** learlingen út klasse 4 of studinten mbû/hbû

Elke dielnimmer moat in fers kieze út ien fan de trije skiften: Starters, Trochsetters of Toppers.

Opjefte

Opjefte fan de dielnimmers moat dien wurde troch it ynfoljen fan it bysletten opjefteformulier. Dat moat **uterlik freed 19 oktober 2018** binnen wêze op it organisaasjeadres.

Foar de goede gong fan saken moatte wy jim omtinken freegje foar it neikommende:

Telefoanyske opjefte is net mooglik. Dat kin maklik ta misferstannen liede. Inkeld skriftlike opjeften, of per mail: j.bangma@cedin.nl.

Yn dy opjefte moat stean: **kategory, namme, wenplak en namme fan de skoalle** (sjoch bygeand opjefteformulier; ien eksimplaar is foar de begelieder sels).

Ekstra boekjes bestelle kin fia Gerrit Hoekstra
0880 200 300 of mail nei: g.hoekstra@cedin.nl

Heale finales

De heale finales wurde hâlden op **twa** data en **trije** plakken

- op **freedtemiddei 9 novimber** yn De Lawei yn **Drachten**, Laweiplein 1, tel. 0512 335 000
- op **freedtemiddei 9 novimber** yn Bowling/Partycentrum De Stolp yn **Snits**, Smidsstrjitte 6, tel. 0515 424 044
- op **freedtemiddei 16 novimber** yn Schaaf City Theater, Breedstraat 48, yn **Ljouwert**, tel. 058 215 8003

Oanfang alle kearen om 13.30 oere.

Nei it folsleine oersjoch fan dielnimmers, sille dy ferdiel wurde oer de trije plakken. Dêr komt dan berjocht oer.

Finale

De finale sil hâlden wurde op:

Sneon 15 desimber 2018
yn **Het Posthuis op It Hearrenfean**
Oanfang: 13.30 oere.

Yn de finale moatte de finalisten in sels útkeazen fers foardrage.
In kopy fan dat fers moat uterlik **freed 30 novimber** binnen wêze op it organisaasjeadres.
Op dy kopy moatte namme, wenplak en skoalle fan de foardrager stean.
Starters meie itselfde fers as yn de heale finale foardrage.

De prizen besteane út wikselbekers (foar de skoallen), earetekens en boeken. Op alle middeis binne leararen, âlden en (skoal)freonen fan de dielnimmers fan herte wolkom! De tagong is alle kearen fergees.

Ek fan 't jier hat in tal dichters en dichterssen foar de foardrachtwedstriid fersen skreaun en opstjoerd. Wy binne dy dichters dêr tige tankber foar.

Ta beslút freegje wy noch jimme omtinken foar de ynliding oer it foardragen op side 8 oant 11, dy't Klas Bijkerk-Folmer, Tsjerk Veenstra en Mindert Wijnstra skreaun hawwe foar de dielnimmers/-sters én foar de begelieders.

Foardrage, in stikje teory

It hat bliken dien dat der ferlet is fan dúdlikens oer guon aspekten fan it foardragen.

Wy hawwe besocht om wat algemiene opfettingen byinoar te swyljen, dy't ek yn de literatuer foarkomme.*)

Hoewol't jo ek dêr tsjinstelde mieningen oantreffe, mei wat folget as algemien ûnderskreaun jilde.

Wat is it doel fan it foardragen? Alderearst bart it út 'e holle, sûnder help fan de tekst op papier. Dan kin men oaren genietsje litte fan wat de dichter makke hat. Wat de dichter sjoen, oandien, beweegd hat, wat syn idee is, moat de foardrager oerbringe op de harker. De foardrager is dus allinne medium, middel ta it doel. Hy soe likegoed ûnsichtber wêze kinne (dat bart nammentlik ek foar de radio).

Wat hâldt dat útgongspunt yn foar:

A. Hâlding en gebear

Dat dy sa ûnopfallend mooglik binne. Gewoan op twa fuotten stean; net fan 'e iene foet op 'e oare hippe; holle rjocht hâlde en de earms gewoan hingje litte. (Ton Lutz hat ris sein: "Laat die dingen hangen, zo zijn wij nu eenmaal geschapen.") Earms feroarje út harsels fan hâlding as - op hiel natuerlike wize - de hannen bygelyks romte oantsjutte wolle.

De klam moat op it natuerlike lizze. Dochs moat de foardrager him der fan bewust wêze wat er docht. Hy moat him bewust meitsje (of meitsje litte troch syn begelieder) fan wat der 'natuerlik' út 'e tekst komt.

Oars sein: dat in blom út 'e grûn komt en de stjerren oan 'e himel stean, wit elkenien. Dat hoecht net oantsjut te wurden. Dy hege toer kin nimmen mei de earms by, dat hat dus ek gjin doel. Mar hannen geane wol, soms hiel natuerlik - fan eangst of skrik bygelyks - nei de holle. Net te kearen! Sa net, benammen yn de A-groep, by de koartswilige, anekdoatyske ferskes dêr kin it wat mear lije. Dúdliker kinne wy net wêze, spitigernôch. Noch oars sein: de dichter hat syn fers de wrâld ynstjoerd; it is him sa nei 't sin, de foardrager hoecht it net te ferbetterjen of te ferdúdlikjen mei gebearnten of sterk dramatyske mimyk.

B. Mimyk

Gesichtsekspresje. Wat is der op it gesicht te lêzen? As it fers goed trochlibbe is, sil it antlit dat ferriede. As de blidens dy't út de wurden sprekt net oan de bûtenkant sit, mar fan binnen út komt, dan litte de eagen, it hiele gesicht dat út harsels sjen. Net te kearen emoasjes. De eagen binne o sa wichtich. Dêr sjocht de taskôger oan wat de foardrager sjocht. Dêr kin de romte mei oantsjut wurde dy't de dichter beskreaun hat. Fier en tichtby, heech en leech, mar ek de romte yn ús: wy kinne ek nei binnen sjen. Eagen kinne in soad ferriede. Se moatte 'derby wêze' en net rûnom hinne fleane.

C. It lûd, de stim

Dy binne du haadsaak, sa docht út ús útgongspunten bliken. Sa't de dichter it opskreaun hat, moat it sein wurde; net oars. Net in toanleaze -e mei mist wurde. It seit himsels dat de algemiene regels fan de útspraak oanhâlden wurde moatte. Beleaven gjin staveringsútspraak. Oppasse mei slim dialektysk kleurde útspraak. Pas op foar 'bjartsje', 'mjorre', ensfh. Goed artikulearje fansels, mar ek wer net sa dat it sizzen ûnnatuerlik wurdt. Dat wol ek sizze: om 'e assimilaasje tinke ('hy hat de' wurdt meastal 'hy hatte'), mar altyd it ritme achtslaan; de sinsmelody moat goed fersoarge wurde. It folume moat op syn sêftst goed te ferstean wêze; by fersoarge artikulaasje kin it hiel wat lije.

D. De kar

De foardrager kin net in goed medium wêze as er it fers net goed begrypt. De kar fan it fers is dus tige wichtich. Fers en foardrager moatte inoar lizze. Net alle fersen binne gaadlik om foar te dragen. Net elkenien kin dúdlik meitsje hoe't it moatte soe. It moaiste is as de foardrager sels de kar docht en him it fers eigen makket, mar in betûfte helper kin in soad dwaan. Hy docht it moaiste wurk as er de foardrager ta sels sjen, hearren en begripen bringt.

Dat kostet faak in soad tiid, mar foldwaning, oandwaning en tadienens fergoedzje in soad.

Dat betsjut ek dat de kar net te maklik wêze moat, der mei bêst wat wraksele wurde. It soe faaks in goed ding wêze en begjin al foar de foarronde te sykjen nei fersen foar de finale. Enne... wy hawwe mear dichters en gedichten as faak bliken docht by de finale.

Noch even wat oer it oankundigjen en sa fan it fers. Gebrûk is dat earst titel en dichter neamd wurde. De foardracht is dan noch net begûn. Nim dan de tiid om konsintrearre útein te setten. Set it fers yn in stilte: it is in wrâld op himsels. Dêr kin soms de titel ek by hearre; dy soe dan werhelle wurde kinne. En oan 'e ein net fan: heu, 't is dien!

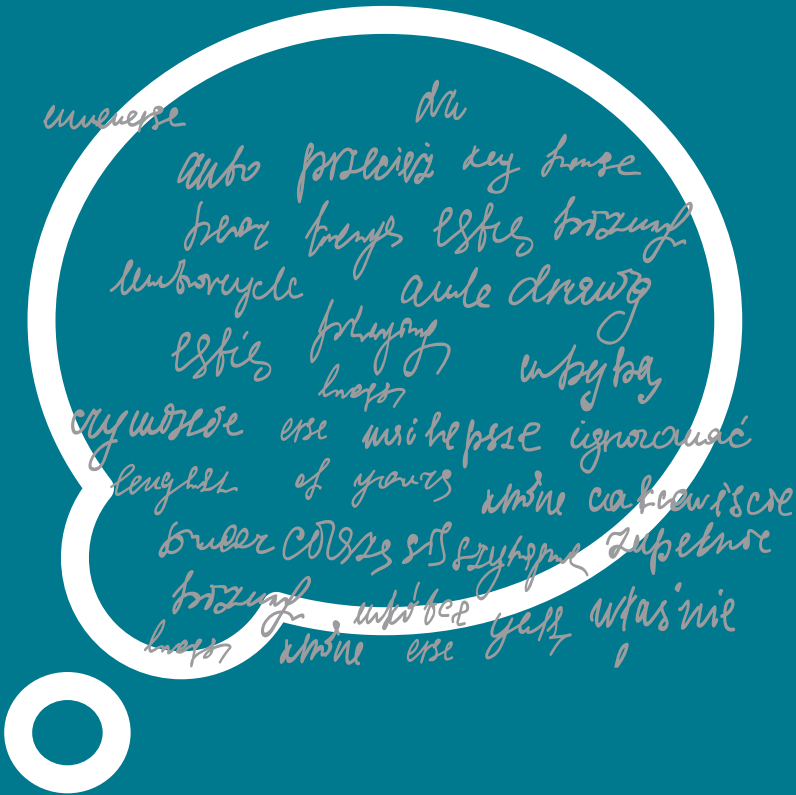
Der binne minsken dy't nei jierren noch oer ien foardracht prate fan ien fers troch ien foardrager. Sivirsky**) skriuwt: "De beste voordrager is hij, die de verbinding tussen maker en toehoorder het volmaaktst tot stand brengt. Deze magie is aan weinigen, wellicht aan niemand, in haar volheid gegeven. De kunst van het voordragen moet ook door noeste vlijt ontwikkeld worden. Hierin ligt ook de grote waarde van het voordragen." It mei ynmoed besykje is it bêste wat jim dwaan kinne en dat hat it publyk al hiel wat moaie mominten besoarge.

Faaks dat dat troch dit stikje noch faker bart.

*) A. Sivirsky, De stem van de dichter

A. Sivirsky en A. Vogel, School der voordrachtskunst

**) earstneamde wurk, side 1

universe

du

auto precise key base

how things like things

umbrella and drawing

like things in by

cybernetic use machine ignorant

length of your mind can't see

lower code of system super

things in the way of

Starters

Siik

Ik bin noait siik.
En dat fyn ik mar neat.
Nea in lyts grypke of snipferkâlden.
Nea yt ik ris wat ferkeards.

Myn suske is sa faak net lekker.
Dan mei sy mei in krúk op bêd.
Dagenlang leit se dan foar de telefyzje
en elkenien dy't har dan bedjert.

Ik brek nea in bonke.
Al sky ik by de swartste piste del.
Ja, wat blauwe plakken en in bult,
moatst net leauwe dat ik dan mei tel.

Net sa as Wytse ôfrûne winter,
doe't er de earm yn it gips hie.
Elk op syn gips omkalke,
om't er sa begrutlik wie.

Ik ha skjîn myn nocht.
Moarn bin ik sa siik as it mar kin.
Ik moat dan beslist de hiele dei telefyzje sjen.

Mem! Hat mem in aspiryntsje, ik fiel my freeslik min.

(net earder publisearre)

De earste kear

Foar de earste kear
sil ik mei de trein,
want op 'e fyts nei Ljouwert
dat is best in ein.

Foar de wyn nei Akkrum,
dêr is myn treinstasjon.
Ik keapje dêr in kaartsje,
oars riskear ik fêst in bon.

Mar sa'n apparaat?
O godskes, dit is myn debút.
Myn pinpas slokt er yn,
mar spuit 'm - hoera - ek wer út.

Blyb blyb, it kaartsje skenne
da's in fluitsje fan in sint.
En op it plakje by it rût
sit ik noflik op myn krint!

Fan it perron yn Grou
komt de kondukteur oansjitten.
Hy ropt: Jo kaartsjes asjeblyft!
Bliksem, wêr ha ik dy no litten?

Fiel ik yn myn tas en bûsen,
wat die ik dêr no mei?
Ik krij it waarm, gleon en hyt,
swit klotst my út de oksels wei.

Dêr fiskje ik it út myn jaske.
Appeltje eitje, dit rint mar as it spoar.
Yn Ljouwert druk ik op 't knopke:
ferdoary, de ferkearde doar!

(net earder publisearre)

Griene fingers

Heit betocht in nije hobby,
griente kweke yn in kas.
Hy sei, ik ha griene fingers,
dus dat komt my goed fan pas.

Boppedat is it goedkeaper,
handich en geweldich sûn.
Beantsjes, blomkoal en tomaten
komme aanst fan eigen grûn.

Hy begûn mei sied yn bakjes,
en it spul kaam ek noch op.
Mar it slaad wie foar de slakken
en de bieten bleaune slop.

Op 'e koaltsjes krûpten rûpen,
skimmels lesten graach koerzjet.
Om 'e woartels dûnsen michjes,
ek de sprútsjes rêden 't net.

Inkeld yn it fierste hoekje,
die de bamboeplant it bêst.
Dy groeit no de hiele tún troch,
jout sels by de buorlju lêst.

(net earder publisearre)

Oarloch is: foar alles bang

Oarloch is: foar alles bang,
noait net witte foar hoelang
de soldaten yn 'e strjitte
fjochtsje en op alles sjitte.
't Kin net skele yn hokker taal,
oarloch is in wreed ferhaal.

Oarloch dy't de wrâld ferskuort,
is foar ús in hiel ein fuort.
oare lannen ha dat lijen,
't hat dochs neat mei ús te krijen?
Wy ha ommers yn dit lân
sels net oars as frede hân.

Is dy frede hjir oprjocht?
Binne wy net yn gefjocht
as wy skelle, slaan en skoppe
en gemiene nammen roppe,
sizze: do dochst net mear mei?
Dat wurdt oarloch op in dei.

Frede moatt' wy altyd dwaan,
oaren plak en romte jaan,
rekken hâlde mei ferskillen,
elk belûke yn ús wille,
diele mei wa't minder hat.
dan komt frede neat tekoart.

(út: *Tusken rein en sinne*, 2008)

Beppe en ik

't Ljocht is griis, de sinne kâld.
Fannacht is se stoarn, ús beppe.
Juster wie se noch oan 't skreppen
yn 'e tún, tachtich jier âld.

Beppe dy't my ferskes learde
en dy't mei my spultsjes die,
Altyd wat te snobjen hie
en om myn rapporten bearde.

Op in jûn, krekt dizze wike,
liet mem my in foto sjen
dêr't ús beppe op stie as bern.
Ik seach hoe 't se op my like:

Sy wie doe ek tolve jier
en se hie myn noas, myn eagen.
Ik wie wis dat se har pleagen
mei har wite, rjochte hier.

En no, dizze nije moarn
moat ik oan dy foto tinke,
stiet dat fanke dêr te winken,
'k sjoch har yn de spegel oan.

Hjoed wol ik opnij begjinne,
want ús beppe is net wei.
'k Draach dat famke yn my mei,
en sy lit my net allinne.

(út: **Argyf FeRsefariaasje**)

Laitsje

Wy ha wol in núv're sykte,
Myn freondinne, sy en ik.
Wy kinn' wol in oere laitsje
en dêrnei krije wy de hik.

No, dêr moatt' wy wer om laitsje,
Sa giet dat de hiele dei.
Ja, it is miskien wol nuver,
mar wy ha 't, wy sitt' der mei.

Want wy laitsje hast om alles,
ek al is der suver neat.
'k Hoech soms mar ien wurd te sizzen
en dan giet it al ferkeard.

Ja, 't is soms ek wolris lestich:
ûnder skoaltiid is 't sa'n toer.
Krij' wy dan in lytse oanfal,
wurdt ús learaar fuort wer poer.

Moatte wy ús dus bedimje,
tinke w' oan wat slims of sa,
ûngelokken, dat ien dea is,
wa't it is docht der net ta.

Meastal duorret dat mar eefkes
en dan is it al wer mis.
'k Tink net dat ús núv're sykte
oait wer te genêzen is.

Nee, in oar kin 't net begripe,
se ferklearje ús foar gek,
fine ús twa heale wizen:
gichelkont en gibelbek!

(út: **Smoarge Smjirkerts**)

Neven

Alle libben hat in sin
oan 'e ein en by 't begjin.
Sels al hat men op in jûn
in neefke op 'e keamer fûn,
dat jin nitelet en pjokt,
sadat men sa'n bist ferflokt.

Earst is dêr in sacht gesang,
mar dat duorret net sa lang,
dan ynienen strykt er del,
stekst jo yn it bleate fel,
even letter – ja ferduld –
sit dêr al in grutte bult.

Dan swar ik oan 't stomme bist
dat 'k him krije sil, beslist.
'k Speur lâns souder en gerdyn
oant dat ik him einliks fyn,
want men stiet der fan te sjen,
wêr't sa'n neef net sitte kin,
mar krij ik 'm yn 't fizier,
slaan ik him oan barrels, wier!

En dan dûk ik wer gerêst
einlings yn it waarme nêst.

(út: *Argyf FeRsefariaasje*)

Talint

Fjouwer wie ik, doe koe 'k fytse.
'k Hie myn nocht fan it gerin.
Fleurich fleach ik oer de stoepe.
'Sjoch ris memmy wat ik kin?'

Doe 't ik fiif wie woe ik swimme.
No, dat ha 'k doe ek mar leard.
Op myn seisde krig' ik redens,
'k waard de fluchste fan de feart.

'k Gie op kuorbal doe 't ik sân wie,
letter kaam dêr 't keatsen by.
De iene beker nei de oare,
wat wie memmy grutsk op my.

Bugel spylje, taarten bakke,
beamkeklimme, hynstesport.
En op skoalle hege sifers,
elk jier wer in goed rapport...

No ha 'k foar it earst ferkearing.
Dat wie noch in hiel gedoch.
'k Ha der bot oan wenne moatten,
mar no ha 'k it trúkje troch.

Mem dy hat neat yn 'e gaten,
gjin idee wêr't ik jûns bin.
Soe mâl opsjen as se wiste
wat ik allegear al kin.

(út: Argyf FeRsefariaasje)

Sportyf

'k Mei hiel graach yn 't swimbad lizze
en ik swim ek bêst wol hurd.
Mar sa'n startblok en dan dûke?
Kram'le nee, dan bin 'k sa'n tut.

'k Mocht ek hiel graach hynderride,
yn 'e bak en moai yn 'e rûn.
Mar as 't bist begûn te draven
dan stie 'k gau wer op 'e grûn.

'k Stie ek fakernôch op redens,
ja, op 't iis hie ik sa'n nocht.
Mar 'k ried inkeld rjochte eintsjes,
want ik doarst de bocht net troch.

Yn 'e ringen koe 'k net hingje,
op 'e fyts stie 'k op 'e rem,
surfe die ik yn 'e lijte,
'k lei by judo 't leafst mar klem.

Alle sporten fyn ik machtich,
'k bin ek hiel sportyf, seit elts.
Mar ik bin sa'n bange skiter,
no dan wurdt it niks fansels.

'k Wit it sels, 'k bin net in topper,
mar dy top is flauwe kul.
'k Fyn it leuk, 'k sil no te silen,
mar ik hoop op wynkrêft nul!

(út: **Argyf FeRsefariaasje**)

De stjerren

Hast wolris nei de stjerren sjoen,
soesto se telle kinne?
Moatst mar ris riede op in jûn
hoefolle it der binne.

Hast wolris neitocht hoe't it sit,
sa'n stjer dat is in sinne,
mei allerhande soarten fan
planeten deromhinne.

Moatst foar de aardichheid ris dwaan,
ienkear gewoan besykje.
Mar tsien minuten, in kertier,
hoe lyts as wy dan lykje.

Foardatst it witste, dreamsto fuort,
't is altyd wer in wûnder;
dat fjild mei stjerren yn 'e loft,
en wy, hiel lyts, dêrûnder.

(út: **Freedtemiddei frij**)

Superfood

Us mem hat de smaak wer ris te pakken
Bytiden is sy wier net goed
Sy stiet de hiele dei te bakken
Want wy bin' oan de superfood

Pakjes en pûdsjes binne ferline tiid
Alles moat dus bio, fresh en raw
Mar it iten dat ús mem no siedt
Dêr bliuw ik it leafst fan ôf

Kikkereartepasta en koekjes fan spelt
Ik fyn it eins in grutte griis
It is foar my de smaak dy't telt
It hoecht om my net sa healwiis

Har resepten fynt sy fia de media
Praat oer Fajah, Rens en Jeanet
Lêsten frege ik har: quino-wa?
Mar dy grap snapte sy net

Heit stipet ús mem, dat is wis
Mar ik fyn it wol hiel apart
Dat sûnt ús iten 'super' is
Hy jûns hieltyd wurkje moat

Ik mis de bôle, sels de spruten
Eartiids wie it goed foarinoar
Fuort mei dy siedden, pitten, nuten
Want ik bid der net mear foar

(út: *Argyf FeRsefariaasje*)

Wat wol sa'n beppe noch...

Us beppe hat in kreaze wente
mei foar in stoepe en achter in terras.
Foar alle ruten griene planten,
ien mei kleur der tuskenyn.
Poeke mei yn de sinne sitte,
beppe ferskoot dan it gerdyn.

Yn de garaazje it Renaultsje en
de fyts mei batterij.
Oeral hinne mei in freondinne,
oant ús beppe tsjin ús sei:

'Ik ha nije plannen. Jou my op foar
'Dreamhûs socht', 'Ik vertrek' of
'Boer zoekt vrouw'!

Earst tochten wy dit is in grapke
wat wol sa'n grize beppe no.
Fier fuort? In oar hûs? En hjir
binne boeren by de rûs.

Mar nee, ús beppe is der wis fan,
sy wol tútsje op TV of ferfarre nei it suden,
yn de gong stean koffers ree.

Us mem dy is yn alle steaten.
Kin der mei it ferstân net by.
'Beppe, sjoch no om jo hinne,
hjir ha jo alles, hjir bin wy!'

Us beppe strielet as de sinne,
'Leave', seit se, 'Jimme kinne
it hjir skoan rêde sûnder my.
Kom sa út en troch mar ris del
foar in gesellige útfanhûzerij'.

(út: Argyf FeRsefariaasje)

atuna huse huse huse
universe above huse drinki drinki
auto precise key huse
huse huse esse huse
umbrella and drew
esse huse huse
occur huse esse huse huse
length of years and huse
lower color of huse huse
huse huse huse huse
huse huse esse huse

Trochsetters

Wierheid as in ko

der wie ris in Doede
dy't swart op wyt sei
'wie 'k mar in ko
dan tocht ik net sa djip nei'

no, dêr ha ik oars
wol wat fragen by:

hat in bolle
net al te folle
oan de holle?

is in keal
yn wêzen
as wêzen
mar heal?

is 'ko'
koart foar
'koartsichtich'?

wês foarsichtich!

wat witte wij
fan it sielelibben
fan kij?

spant net de siel
fan de ko
oer de hiele molkewei?

dat hillige bist
wjerkôgjend op wysheid?

Dus Doede, mei alle respekt;
sis do mar even neat
want wa't de ko ûnderskat
dy hat it altyd ferkeard...

(net earder publisearre)

Yn myn uppie

Elske giet mei Peter
Sanne mei Jamal
Femke stiet nei skoaltiid
mei Harry yn 'e hal

Bo fytst fuort mei Achmed
Renée mei Lidewij
ik hâld har tsjin de wyn yn
yn myn uppie amper by

mar jûns as ik op bêd lis
en gau myn eagen slút
dan dream ik blonde hierren
fan klean en langsum út

we lizze op ús skûlplak
dêr by de fyfde beam
se byt my sêft yn 't ear en
flústert sacht: is dit in dream?

dan ropt en raast de wekker
wint de nacht net fan de moarn
is de magy ferbrutsen
mar kin ik de dei wer oan

Elske giet mei Peter
net mear troch ien doar
Femke skriemt nei skoaltiid
Harry hat in oar

Bo triuwt Achmed's fyts om
hy sjocht skuldich nei de grûn
ik stap fluitsjend op 'e trapers
haw no al sin oan jûn

want aanst as ik op bêd lis
en gau myn eagen slút
dream ik wylst oaren skrieme
fan Anna, Nynke, Janna, Ilse, Lize, Linda, Lotte, Laura, Froukje,
Femke, Maeike, Maud en Fardau harren tút

(net earder publisearre)

Hurdfytser

Us pake Jan kocht lêstendeis
in nagelnije fyts.
Hy soe der wakker mei op reis
nei Ljouwert en Parys.

'In proefrit is in goeie test,'
sei pake Jan tsjin ús,
'dy akku docht it superbest
en ik bin sa wer thús.'

Dêr stode pake as in spear
de holle op it stjoer.
Wy seagen him al hast net mear.
It slydjage der oer.

Mar yn 'e bocht gong er om lyk
hy fleach himsels foarby,
kaam hurd telâne op 'e dyk,
bleau lizzen dêr 't er lei.

No sit er mei de foet omheech
achter it finsterrút.
De fyts stiet stikken yn 'e steech
en komt der net wer út.

Dus komme wy mei in idee,
der giet ús neat te mâl.
Wy helje by ús neef Renee
de e-bakfyts fan stâl.

Dêr sit ús pake Jan no yn
de minsken wiuwe blier.
Sa hat dy gipsfoet elkenien
in dizze buurt yn 't spier!

(net earder publisearre)

No hoi

dus jong do woedest prate
no net sa stil, kom, fertel
nee ik haw hielendal neat yn 'e gaten
nou nou nou, ien grutte hel

lit my net laitsje
do bist by my weigien
en no moat ik my soargen meitsje
witst, al dy tiid dat wy tegearre wienen

ach lit ek mar, ik gean
no omdatst my hartstikke sear dien hast
en de deis dêrnei sjoch ik dy mei in oar stean
ik begrutsjen mei dy, ach barst

mar hee, hee, ik bin wol mei dy oan, fanke
nee, net omdatst no dumpst bist
nee, net omdatst hjir stiest te janken
mar omdatso letter sjen silst

dat ik wol wit wat wiere leafde is

no hoi

(net earder publisearre)

Alle dagen mar net hjoed

Alle dagen rint er mei de hûn
by ús foar de finsters del

nee, dat sis ik net goed
hy rint op 'e dyk en ik
sjoch him troch it rût fan
it kajút dêr't ik oan myn buro
sit te húswurk meitsjen

hy hat in griene jas oan
alle kearen wer deselde
en in blauwe broek
nea wat oars

lange grize hierren
stekke him ûnder
de mutse wei

earder luts de man de hûn
sûnt in pear moanne lûkt
de hûn de man

de lêste wike liket de earm
fan de man alle dagen
langer te wurden

juster tocht ik moarn
stek ik de hân nei him op...

(net earder publisearre)

Dit is myn toan

'k Wol in wille-wyske sjonge
op de aldermoaiste toan,
foar dy iene leuke jonge
dy't my app-te fan 'e moarn.

Mar soms dy boaze dream
fan falske toanen yn myn stim
en fan in tichte kiel;
dy twifelstim, ik haatsje him.

'k Wol in lietsje klinke litte
en dat giet oer hy en sy,
want hy moat it hjoed noch witte
dat ik sjong fan ús en wy.

Mar soms in bang gefoel
dat ik dy heechste toan net rik,
dat ik gjin adem ha
en yn 'e moaiste klanken stik.

Mar dan...

sjong ik de twifel út myn longen
en de eangst ferdwynt gewoan.
Noait hat ien sa suver songen,
dit bin ik, dit is myn toan!

(net earder publisearre)

Hipperhapkes

Op it mêd fan iterij
woll' se graach wat nijs betinke.
Elk jier komt der wol wat by
om te iten of te drinken.
Mar dit is dochs wol wat gek:
hâlde s' ús no foar it lapke?
Mei wat nijs: insectensnack,
yn it Frysk in hipperhapke.

Op in roaster, lekker hyt,
yn 'e oven kinst se bakke.
Sa kinst moai dy hippers kwyt,
't is as binn' se der foar makke.
Aaiwytryk, alhiel net fet,
better as in appelflapke,
pûdsje chips of in kroket,
nim dan mar in hipperhapke!

Ek al binn' wy wend oan fleis,
dat wy op 'e bôle dogge -
't liket wol ast it net meist,
as wy wrimelpoatsjes sjogge...
Wjukjes, eachjes hoeg' wy net,
mar it is in hiel lyts stapke:
mei panearmoal sjochst se net,
dan yt elk wol hipperhapkes!

Mar eins griist it my wat oan,
'k wol der leaver net yn bite.
Nee, it is noch net gewoan
om dy bistkes op te iten.
Hâldst se my ûnder de noas,
no dan tink ik: is 't in grapke?
Want ik kies it leafst wat oars,
ik hoech wier gjin hipperhapke.

(út: *Argyf FeRsefariaasje*)

Ferhúzje

Us hûs sjocht der ferlitten út,
mei de gerdinen der foar wei.
It wurdt al leger efter it rût,
sa fielt it ek yn my.

Ik rin temûk de keamer yn,
dêr't it hieltyd rommer wurdt.
En yn myn búk leit wer dy stien.
Sa kâld is dy en hurd.

Ik rin nei boppen foar it lêst,
myn fuotten gean net mei.
Se plakke oan de treppens fêst.
Se wolle hjir net wei.

It rûkt hjir sa fertroud nei my.
Moarn sliept hjir in oar bern.
Ik bin der wis fan dat ik har
of him net útstean kin.

Op it behang is noch it skaad
fan posters fan myn stjer.
En troch it rût, yn de âlde beam,
kin ik myn hutte sjen.

Wat moat ik yn dat oare hûs,
dêr't it nuver is en nij?
Ik krûp aanst yn 'e âlde beam
wurd yn myn hutte wei.

Us hûs sjocht der ferlitten út,
mei de gerdinen der foar wei.
It wurdt al leger efter it rût,
sa fielt it ek yn my.

(út: *Argyf FeRsefariaasje*)

Wêr sille wy ús nei wenjen sette

Litte wy ús nei wenjen sette yn in hûs by see
dêr't bolsterige stoarmen om 'e doarren spûkje
en 't sâlte wetter bluistrich tsjin 'e ruten slacht.
In stive wyn waait troch ús hier,
wy gean lâns 't strân
en fine dêr de aldermoaiste dingen:
in leech benzineblik
in âlde bernewein
in heal ferrotte beam
en ek in pear pantoffels,
in sok, in plestik fles
in ljochtblau kabeltou
en fûgels ûnder 't fet
o ja, wat fyn we net.
As jutters fan professy sette wy nei hûs werom
de earmen fol mei heal ferware planken,
swier fan it wetter
skielk goed foar it iepen fjoer.

Litte wy ús nei wenjen sette yn in hûs by see
want dan is elke dei in wûnder aventoer.

(út: Neierhân, samle fersen)

It famke

Sy is it flinterflugge famke, dat lykas
streamend wetter oer de diken draaft.
Har fuotten meitsje weachjes yn it sân.
Blau mei sulverriedden is har spikerjas.
Ljocht as farske molke har lang hier en
sterk en bûchsum yn 'e wyn har rêch.

Altyd hastich is se, altyd ûnderweis nei
huzen dêr't se freonen fynt, nei tunen
dêr't de sinne skynt of in feest begjint.
Oeral sjochst har kommen, oeral gean.
Siket om in plakje elke dei opnij, dêr't
se dûnsje kin en lekker gekdwaan mei.

Want oan 'e ein fan alle dagen wachtet
har it deastil hûs. Dat grypt har en dat
fangt har en yt har mei syn swarte mûle
altyd op. Dêr is it tsjuster en befriest se.
Dêr wachtet har in stilsteand swijen en
sjogge koele eagen har fan ôfstân oan.

Mar sy is it flinterflugge famke en giet
as streamend wetter oer de dyk. Ienris
sil se hiel hurd drave en dan sjocht se
net mear om. Ienris fleant se hiel fier
fuort en komt se net werom.

(út: *Argyf FeRsefariaasje*)

skriuwblok

ik socht strofen yn strjitten
en yn stegen
sammele sinnen by de singel
fandele frazen yn 'e frjemdte
en faker noch ticht by hûs
plôke hjir en dêr wat wurden
út 'e berm

by de opfeart klotsten de
rigels by de wâl op, bleaune
stykjen yn 'e reiden
ik naam se mei mar
even fierder by it heechhout
ûntsnapt en se al út myn holle,
ferdwûnen as de lêste skries
sûnder ek mar in spoar

seach noch wol in protte wurden
graffiti op bliue muorren
leave letters kerve yn bast
frjemde tekens ferve op 'e dyk
mar der bleau net fan hingjen

no sit ik mei in lege holle
foar in sniewyt skerm,
myn fingers bliuwe stil
it toetseboerd ferstomme
dat prachtfers sil der dus
wol net mear komme

(net earder publisearre)

simmer!

snoei de tûken by it tredde each
blaas de bûnte blêden op in bult
lit it ljocht wer streame oant
it oan 'e woartels rikt
en bou de klyster in gloednij kleaster
sadat er sjongt oant yn de lette jûn

ast langút lizzen giest
kinst wer de wolken skowen sjen
en it flinterknipperjende foske
dûnsjend mids de miggen
faaks hearst ek it brimstich
brommen fan 'e brims

hellest wier it foarjier net werom
mei keale knoarren en knipte twigen
of in fûgelfluitsje hjir en dêr
dy iene swel komt sels wol as it him sinniget
en ast it dy dan oan tiid dochst
wurdt it fansels wer simmer!

(net earder publisearre)

Wachtsje

Alle dagen opnij stiet sy,
by de bushalte, op him te wachtsjen.
Yn waar en wyn.
Yn winter en simmer.
It makket net út.
Alle kearen as de bus har temjitte komt,
hâldt sy de siken yn.
Sit er yn de bus?
It soe dochs kinne,
Miskien...
Alle dagen draacht sy in koffer fol hope mei.
Hy is swier,
sa freeslik swier.
De koffer is tenein.
De tsjiltsjes fersliten.
Wat sil se dwaan as hy útstapt?
In tút, in lichem dat in lichem fynt?
Sil se gûle, swije, laitsje?
Se wit it net.
Se sil it nea witte.

(net earder publisearre)

Noed

Ik moffelje myn hannen djip
yn de bûsen fan myn jas.
Hy hoecht net te witten...
Hy hoecht net te sjen dat ik...

Hy nûndert in wize dy't ik net ken.
Syn grize eagen nimme my hoeden op.
Hy lûkt mei de mûlshoeke.
Glimket er nei my?

It hert fladderet my as in skruten fûgeltsje.
Myn eangst is as in hynder dat opskrillet.
It swit glydt my as in slang oer de rêch.
Ik huverje.

Ik wifkje, moat ik...?
It skaad fan de dei glydt oer my hinne.
Kjeld krûpt my oer de lea.
Skimer lûkt as dize oer de strjitten.

En dan stiet er ynienen stil.
Syn eagen glide oer my hinne.
De siken stykje my yn 'e kiel.
De spieren spanne my.

Dan slacht er ôf, de brêge oer, in steechje yn
en fuort is er.
De siken ûntsnappe my as in wynpûst.
Ik wrot myn hannen út de bûsen
en draaf, draaf... gau nei hûs.

(net earder publisearre)

Swart op wyt

op slach wie ik wei
fan dyn fluwielen kaft
flamjend read
dêr op de heechste plank
yn 'e midden
rymden ús titels
romantysk
kaft tsjin kaft

wy lienden ús letters
wy setten ús sinnen
wy joegen ús wurden
se stienen swart op wyt

ús ferhaal, dielen en dielen
sûnder komma's, sûnder fraachtekens
poëzij
mei gjin pinne te beskriuwen
allinne wy ferstienen ús taal

wy lienden ús letters
wy setten ús sinnen
wy joegen ús wurden
en it stie swart op wyt

mar dyn styl bliek fiksje
net mear as in mearke

(net earder publisearre)

Douglas Highschool

in rêchsek leit ferlitten op it plein
de rits as mûle dy't om siken wrot
in raffelich papier rydbosket yn 'e wyn

yn 'e skoalle sweevje spoaren
fan kûgels dy't troch de gongen fluiten
en reade rûntes lutsen op 'e flier

thús steane sportskuon op 'e matte
in stoel wachtet by de itenstafel
'oant jûn' wie in wurd om 'e nocht

in rêchsek leit yn in see fan blommen
foar santjin nammen yn wite weagen
fan roazen dy't net bloeie sille

(net earder publisearre)

It famke mei de hûn

It is in toanielstik
tink ik
in film of
in oefening foar as
der rampen komme

ik sjoch huzen sûnder
finsters en doarren
sûnder dakken
sûnder muorren sels

gebouwen mei ferlerne
tuorren en brêgen op
it liif yn it wetter

auto's sûnder ruten op
leke bannen dêr't doarren
iepenslein yn 'e modder hingje

minsken sjoch ik op stoepen en
op strjitten foaroerlizzend of
op 'e rêch langút of
rûngear

dan sjoch ik in famke mei
in hûn by in jiske-amer

ik sjoch dat it in
echt famke is en in
echte hûn...

(net earder publisearre)

Liebesinsel

De see wie blau en helder as in spiegel
De sinne blonk, it wie in waarme dei
En sokke dagen lis ik yn 'e regel
Op 't strân te slomjen en myn hûntsje mei.

Mar diz' kear net, no syld' ik oer de weagen
Nei 'n eilân dat yn 'e fierte lei,
It Liebesinsel, om mei eigen eagen
Te oanskôgjen wat men dêr wol net fan sei.

Mei gouden reid is it dêr rynsk omseame
En it fjild ferjûn fan blommepracht en sa
En wier, it lok, hoe sil ik it beneame,
It groeide dêr oant yn 'e himel ta.

Dêr socht ik om, al kaam it fier fandinne
En nim it mei nei hûs, 'k hie sa'n ferlet.
Al wie 't in sprankje, wat soe 'k dy beminne,
Dy koezje oan myn waarm en klopjend hert.

De see wie blau en helder as in spiegel,
Ik lei op 't strân, myn hûntsje wie wer mei,
It lok net fûn, want sa as yn 'e regel
Hie ien my foar west op dyselde dei.

(út: *Alter ego*, 2007)

Wetter, stien en sân

wetter, stien en sân
lizze yn de palm fan myn hân

koe ik mar:

swimme yn de stien
drinke fan it sân
en sliepe op it wetter

mar foar alles is in tiid
en in plak

want slim te begripen
de ienfâldichste saken:

dat lizze kinne yn de palm fan myn hân
wetter, stien en sân

ljochtsjend grien
rôlje de golven oer elkoar
yn folsleine perfektsje
mar spatte
op de swarte rotsen

de see bringt en nimt
mei kanteljende tijen

mar wat bliuwt:
wetter, stien en sân

hja bliuwe
en jouwe de falske hope
op ûnstjerlikheid

(út: **Wetter, stien en sân**)

Heit

stim troch de tillefoan
jo moatte net kjel wurde
meitsje dy dan mar klear
sis mar heit is dea
God God ús heit
de dokter neamde yn 't latyn
de oarsaak fan syn dea
mar wie fier mis
it wie gewoan yn 't Frysk
ûnwennichheid

de deadewein ried plechtich
– sa'n 35 km tocht ik –
lâns syn fiskwetter
syn ljipaailân
ús heit syn fûgels rôpen útlitten
en syn stomme fisken
repten har fan hjir nei dêr
it wetter skittere
de greide wiuwde
doe't heit troch it lânskip ried
en it foargoed ferliet

ús heit is wei
no is der nimmen mear
dy't my as poppe koe
en wa't ik freegje kin
wat iksels net fan my wit

allinne oan it fiskwetter
yn it ljipaailân
sjoch ik as troch in omkearde kiker
syn dûbeld stal
noch wolris bokseljen
de donkerblauwe jopper
mei de kraach omheech
ik doar him net te roppen

(út: Bitterswiet, samle fersen)

Ynhâld fersen 2018

Starters

Berber Spliethoff	Siik*	12
Ciska Noordmans	De earste kear*	13
Jurjen van der Meer	Griene fingers*	14
Margryt Poortstra	Oarloch is: foar alles bang	15
Harmen Wind	Beppe en ik	16
Jelle Bangma	Laitsje	17
Tsjits Peanstra	Neven	18
Jurjen van der Meer	Talint	19
Jelle Bangma	Sportyf	20
Jurjen van der Meer	De stjerren	21
Jorn van der Schaar	Superfood	22
ytsje hettinga	Wat wol sa'n beppe noch...	23

Trochsetters

Arjan Hut	Wierheid as in ko*	26
Wiebe Kaspers	Yn myn uppie*	27
Yttje Cnossen	Hurdfytser*	28
Wiebe Kaspers	No hoi*	29
ytsje hettinga	Alle dagen mar net hjoed*	30
Jelle Bangma	Dit is myn toan*	31
Grytsje Kingma	Hipperhapkes	32
Giny Bastiaans	Ferhúzje	33
Tsjits Peanstra	Wêr sille wy ús nei wenjen sette	34
Elske Kampen	It famke	35

Toppers

Henk Nijp	skriuwblok*	38
Henk Nijp	simmer!*	39
Berber Spliethoff	Wachtsje*	40
Berber Spliethoff	Noed*	41
Wiebe Kaspers	Swart op wyt*	42
Yttje Cnossen	Douglas Highschool*	43
ytsje hettinga	It famke mei de hûn*	44
Roel Slofstra	Liebesinsel	45
Joop Boomsma	Wetter, stien en sân	46
Tiny Mulder	Heit	47

* = net earder publisearre

